

Centrum Szkolenia i Organizacji
Systemów Jakości
Politechniki Krakowskiej
im. Tadeusza Kościuszki

Quality
Management

ISO
9001

er

Continual
improvement

Studia podyplomowe
„Zarządzanie jakością wg norm ISO 9000” ed. 33

Akredytacja i audit w laboratorium wg ISO 17025

dr inż. Kamila Gromczak
data: 3.06.2023

Kontrakt szkoleniowy

Czas trwania szkolenia: 09.00 – 15.30

Podczas szkolenia mikrofon powinien być włączony.

Pytania w trakcie trwania szkolenia zadajemy na bieżąco.

3 przerwy do dopasowania z trenerem.

Włączona kamera w trakcie egzaminu.

Materiały szkoleniowe przekazywane w trakcie szkolenia.

Karta procesu

Proces	Audit wewnętrzny		
Rodzaj procesu	Wspierający / pomocniczy		
Cel / cele procesu	Realizacja wszystkich auditów wewnętrznych w cyklu rocznym Realizacja auditów wewnętrznych w terminie i przez kompetentnych auditorów Opracowanie „raportów z auditu” w terminie		
Właściciel procesu	Kierownik ds. jakości		
Czynności w ramach procesu	Opracowanie „programu auditów wewnętrznych” Działania audytowe wg ISO 19011 Działania poaudytowe		
Dane wejściowe	„Program auditów wewnętrznych” Raport z poprzedniego auditu wewnętrznego + „karty niezgodności” Dokumentacja i zapisy dotyczące auditowanego obszaru		
Dane wyjściowe	„Plan auditu” „Raport z auditu” „Karty niezgodności”		
Dostawcy procesu	Personel laboratorium		
Odbiorcy procesu	Personel laboratorium		
Parametr procesu 1	Terminowość wystawiania „raportów z auditów wewnętrznych” (TAW)		
Miernik procesu 1	Definicja miernika	Formuła miernika	Wartość celu
	Wymiar czasu w dniach od zakończenia auditu wewnętrznego do przekazania „raportu z auditu”	$TAW = \text{termin przekazania „raportu z auditu”} - \text{termin zakończenia auditu wewnętrznego}$	<10 dni roboczych
Parametr procesu 2	Czasowość realizacji auditów wewnętrznych (CAW)		
Miernik procesu 2	Definicja miernika	Formuła miernika	Wartość celu
	Audyty wewnętrzne wykonane w terminie w ciągu roku	$CAW = \frac{\text{Liczba auditów wewnętrznych wykonanych w terminie}}{\text{ogólna liczba auditów wewnętrznych wykonanych w ciągu roku}} * 100$	min. 90%

3 02.06.2023

Norma ISO 19011:2018

Norma **PN-EN ISO 19011:2018**

„Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania”

4 02.06.2023

Struktura normy ISO 19011:2018

W międzynarodowej normie ISO 19011:2018 podano wytyczne dotyczące:

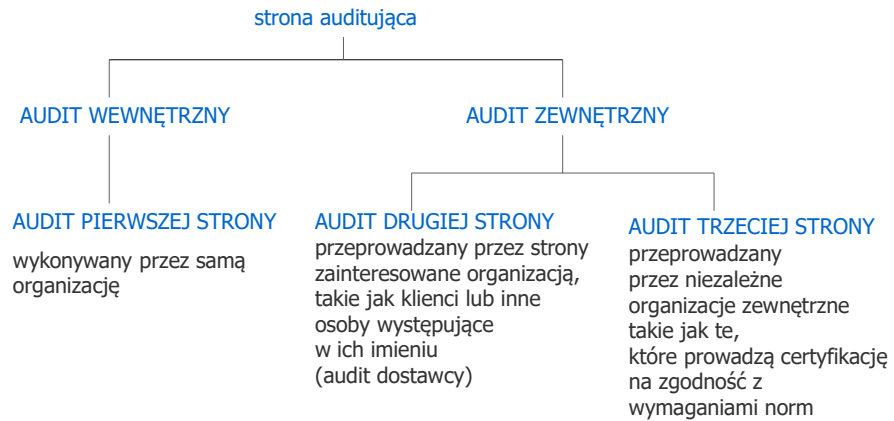
- zasad auditowania
- zarządzania programami auditów,
- przeprowadzaniem auditów systemów zarządzania (**techniki auditów**)
- kompetencji i oceny auditorów

Struktura normy ISO 19011:2018

Norma ISO 19011:2018 jest przeznaczona do stosowania przez szerokie grono potencjalnych użytkowników, w tym:

- auditorów – wewnętrznych i zewnętrznych,
- organizacje wdrażające systemy zarządzania
- organizacje zaangażowane w certyfikację lub szkolenia auditorów, akredytację w obszarze oceny zgodności.

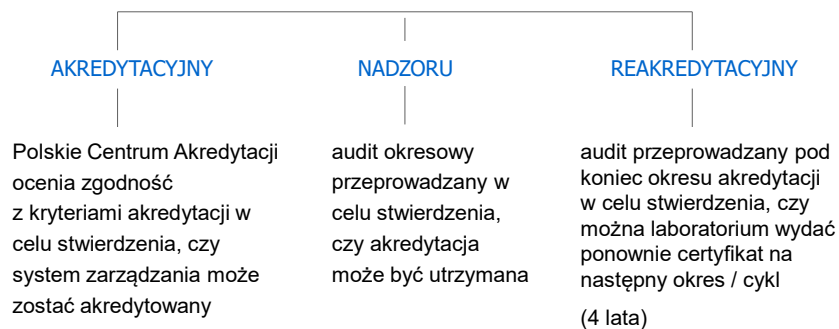
Rodzaje auditów

7 02.06.2023

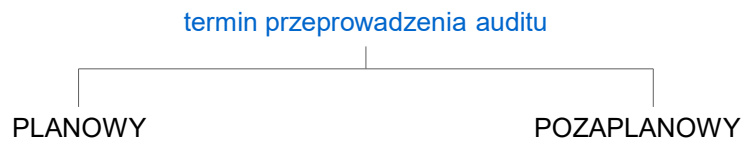
Rodzaje auditów

audyty przeprowadzane przez jednostkę akredytującą

8 02.06.2023

Termin auditu

Definicja

AUDIT (ISO 9000:2015)

- Systematyczny
- Niezależny
- Udokumentowany

proces

- uzyskiwania dowodu obiektywnego
- oraz jego obiektywnej oceny

w celu określenia stopnia spełnienia kryteriów auditu

Definicja

Kryteria auditu - zestaw polityk, procedur, wymagań stosowanych jako odniesienie

Kryteria auditu są stosowane jako odniesienie, z którymi porównuje się dowody z auditu.

Definicja

Dowód z auditu – zapisy, stwierdzenia faktu, inne informacje

- istotne dla kryteriów auditu
- możliwe do zweryfikowania

Definicja

Ustalenia z auditu – wyniki oceny zebranych dowodów z auditu w stosunku do kryteriów auditu

Ustalenia z auditu mogą wskazywać na:

- zgodność / niezgodność z kryteriami auditu
- możliwości doskonalenia

Definicja

Wniosek z auditu – wynik auditu przedstawiony przez zespół auditujący po rozważeniu celów auditu i wszystkich ustaleń z auditu

ZASADY AUDITOWANIA DOTYCZĄCE AUDITU

1. NIEZALEŻNOŚĆ
2. PODEJŚCIE OPARTE NA DOWODACH
3. PODEJŚCIE OPARTE NA RYZYKU

ZASADY AUDITOWANIA DOTYCZĄCE AUDITU

1. NIEZALEŻNOŚĆ – podstawa bezstronności i obiektywności wniosków z auditu

Auditorzy:

- są niezależni od działalności poddanej auditowi
- są wolni od uprzedzeń i konfliktu interesów
- zachowują obiektywizm podczas całego procesu auditu

ZASADY AUDITOWANIA DOTYCZĄCE AUDITU

2. PODEJŚCIE oparte na dowodach

Racjonalna metoda uzyskiwania wiarygodnych i odtwarzalnych wniosków z auditu w procesie auditu

ZASADY AUDITOWANIA DOTYCZĄCE AUDITU

3. PODEJŚCIE oparte na ryzyku

Ryzyko związane z planowaniem, prowadzeniem i raportowaniem auditu w celu zapewnienia, aby audity skupiały się **na sprawach, które są znaczące dla klienta** oraz dla osiągnięcia celów auditu

Zasady auditowania p. 4 ISO 19011

ZASADY AUDITOWANIA DOTYCZĄCE AUDITORÓW

1. RZETELNOŚĆ: PODSTAWA PROFESJONALIZMU
2. UCZCIWE PRZEDSTAWIANIE WYNIKÓW
3. NALEŻYTA STARANNOŚĆ ZAWODOWA
4. POUFNOŚĆ

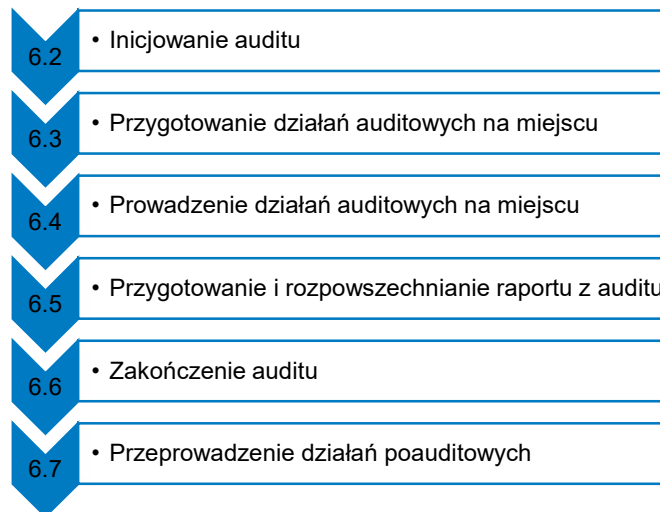
Zarządzanie programem (procedurą) audytów p. 5 ISO 19011

Zaleca się aby procedura audytów obejmowała zasoby umożliwiające przeprowadzenie audytów skutecznie i efektywnie t:

1. CELE AUDITU
2. RYZYKA I SZANSE
3. ZAKRES (OBSZAR, GRANICE, LOKALIZACJE) DLA KAŻDEGO AUDITU
4. HARMONOGRAM (LICZBA/CZAS TRWANIA/CZĘSTOŚĆ) AUDYTÓW
5. RODZAJ AUDITU (WEWN LUB ZEWN)
6. KRYTERIA AUDITU
7. METODY AUDITU (TECHNIKI)
8. KRYTERIA WYBORU CZŁONKÓW ZESPOŁU AUDITUJĄCEGO
9. ODPOWIEDNIE UDOKUMENTOWANE INFORMACJE

Działania audytowe p. 6 ISO 19011

23 02.06.2023

Działania audytowe

1. Inicjowanie audytu

- Nawiązanie kontaktu z auditowanym (określenie celów, zakresu i kryteriów audytu)
- określenie wykonalności audytu

Wykonuje:

Osoba upoważniona (najczęściej kierownik ds. jakości)

24 02.06.2023

Działania auditowe

2. Przygotowanie działań auditowych realizowanych na miejscu

- Przeprowadzenie przeglądu udokumentowanych informacji (procedur)
- Planowanie auditu z uwzględnieniem podejścia opartego na ryzyku
- Przydzielenie pracy zespołowi auditującemu
- Przygotowanie udokumentowanych informacji na potrzeby auditu (tzw. roboczych)

Wykonują:

Auditorzy

Działania auditowe

Przeprowadzenie przeglądu dokumentów!!

- Przegląd istotnych dokumentów systemu zarządzania (polityka, cele, normy, dokumenty normatywne, procedury, instrukcje, specyfikacje, metody badań)
- Określenie adekwatności dokumentów w odniesieniu do kryteriów auditu

Wykonują:

Auditorzy

Ocena dokumentacji powinna zakończyć się na etapie oceny dokumentacji

Działania auditowe

Przygotowanie PLANU AUDITU

Plan auditu:

- przygotowuje auditor
- jest podstawą uzgodnień pomiędzy klientem i zespołem auditującym
- ułatwia koordynowanie realizacji działań auditowych
- odzwierciedla zakres oraz złożoność auditu

Stopień szczegółowości zależy od rodzaju auditu

Plan auditu

Nr auditu*			
Rodzaj auditu	(planowany, pozaplanowy*) Niewłaściwe skreślić.		
Cel auditu			
Auditor /-rzy (imię i nazwisko)			
Auditowani (imię i nazwisko)			
Zakres auditu (procesy, lokalizacje itp.)			
Kryteria auditu (nazwy dokumentów, nr i data wydania)			
Data auditu			
Przebieg auditu	Spotkanie otwierające		
	Procesy	Godziny od ... do ...	Techniki auditu
	Spotkanie zamykające		
Informacje dodatkowe mające wpływ na wykonalność auditu	Np. w przebiegu auditu, jest możliwe uwzględnienie krótkich przerw wynikających z potrzeb organizacyjnych i socjalnych zarówno pracowników laboratorium, jak i audytora. Przerwy w audicie nie mogą mieć negatywnego wpływu na realizację zaplanowanych działań auditowych i ich wyniki.		
Poufność	Wszelkie informacje uzyskane przez audytora w trakcie auditu zostaną przez niego wykorzystane wyłącznie w celu opracowania raportu z auditu.		

Działania auditowe

Przydzielanie pracy zespołowi auditującemu

Auditor wiodący przy podziale obowiązków członkom zespołu ma na uwadze:

- zachowanie niezależności i kompetencji auditorów
- skuteczne wykorzystanie zasobów
- role i odpowiedzialności
  - auditorów szkolących się
  - ekspertów technicznych

Działania auditowe

Przygotowanie dokumentów roboczych

- CHECKLIST - lista kontrolna
- plany pobierania próbek auditowych
- formularze do zapisywania informacji tj.
  - dowody pomocnicze
  - ustalenia z auditu
  - zapisy ze spotkań

Działania auditowe

CHECK LIST - Lista kontrolna

Przygotowanie checklisty / pytań:

- powinny być proste,
- przepływ pytań,
- odzwierciedlają proces

Działania auditowe

3. Prowadzenie działań auditowych na miejscu

- Wyznaczenie ról i odpowiedzialności przewodników i obserwatorów
- Przeprowadzanie spotkania otwierającego
- Prowadzenie rozmów (komunikowanie się)
- Przegląd **zapisów !!!!!!!**
- Zbieranie i weryfikowanie informacji poprzez obserwację
- Opracowanie ustaleń z auditu (spotkanie auditorów)
- Przeprowadzanie spotkania zamykającego

Działania auditowe

Spotkanie otwierające

- przeprowadzone z:
  - kierownictwem auditowanego
  - osobami odpowiedzialnymi za funkcje lub procesy, które będą auditowane
- prowadzone przez audytora wiodącego
- formalne
- zachowane zapisy obecności

Działania auditowe

Zadania spotkania otwierającego

m.in.

- Przedstawienie uczestników z nakreśleniem ich ról
- Potwierdzenie języka w jakim będzie prowadzony audit
- Potwierdzenie, że w czasie auditu auditowany będzie informowany na bieżąco o postępie auditu
- Potwierdzenie dostępności zasobów i wyposażenia niezbędnego dla zespołu auditującego
- Potwierdzenie spraw związanych z poufnością

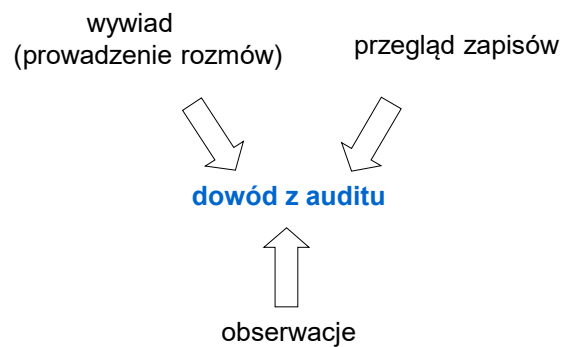
Działania audytowe

Zadania spotkania otwierającego c.d.

- Potwierdzenie istotnych procedur bezpieczeństwa pracy, procedur awaryjnych i ochrony dla zespołu audytującego
- Potwierdzenie dostępności, roli i tożsamości przewodników
- Przekazanie informacji nt. raportu, jego opracowania i sposobu przekazania
- Poinformowanie o warunkach, w jakich może nastąpić przerwanie audytu
- Przekazanie informacji o systemie odwoławczym w odniesieniu do prowadzenia audytu lub jego wyników

Metody auditowania

Metody (techniki) audytu

Działania auditowe

Prowadzenie rozmów

- Z osobami wykonującymi czynności (zadania) w ramach zakresu auditu
- Podczas normalnych godzin pracy o jeżeli to możliwe w normalnym miejscu pracy osób auditowanych
- Podejmowanie wszelkich starań w celu ograniczenia zdenerwowania osoby auditowanej przed oraz w trakcie rozmowy
- Wyjaśnienie powodu prowadzenia rozmowy

Działania auditowe

Zbieranie i weryfikowanie informacji

Proces, w którym auditor powinien:

- Zadawać pytania (otwarte)
- Słuchać i notować odpowiedzi
- Jednocześnie obserwować (tego, co się dzieje wokół)
- Jeśli zachodzi taka potrzeba prosić o powtórzenie, uzupełnienie, wytłumaczenie
- Upewniać się, że auditowany wie o czy jest mowa
- Mieć na uwadze cel auditu i planowany czas
- Stosować technikę krótkich podsumowań
- Nie przerywać wypowiedzi, ale ją kontrolować
- Zawsze zachować opanowanie i cierpliwość w sytuacjach konfliktowych
- Kierować uwagę na możliwości poprawy????

Działania auditowe

Obserwacja badań (procesów technologicznych)

Proces, w którym auditor powinien:

- Wybrać badanie (próbkę) badania
- Rozdzielić pracę wśród audytowanych (pracownicy nowi w poddyscyplinach)
- Ocenić biegłość pracownika
- Ocenić metodę pod kątem walidacji
- Dotyczy również metod badawczych mobilnych u klienta

Działania auditowe

Formułowanie pytań

- Co?
- Dlaczego?
- Kiedy?
- Jak?
- Gdzie?
- Kto?

Działania auditowe

Formułowanie pytań

Prawidłowy sposób formułowania pytań podczas auditu

- Pytania rozluźniające atmosferę.
- Pytania otwarte, dające auditowanemu możliwość udzielenia wyczerpującej odpowiedzi na dany temat, dzięki czemu auditor może uzyskać więcej informacji. Są to pytania: Jak...? W jaki sposób...? Dlaczego...?
- Pytania hipotetyczne typu: Co się stanie, gdy...? Załóżmy, że..., Czy przyczyną jest to, że...?

Działania auditowe

Formułowanie pytań

Nieprawidłowy sposób formułowania pytań podczas auditu

- Pytania zamknięte, czyli ograniczające odpowiedzi auditowanego i sugerujące odpowiedzi typu tak i nie – stosujemy je tylko w sytuacji, kiedy rzeczywiście wymagana jest tego typu odpowiedź.
- Pytania sugerujące odpowiedzi, np. Czy nie sądzi Pan/Pani, że...?
- Pytania alternatywne: Czy przyczyną jest to... czy to...?

Działania auditowe

Techniki opóźniania

- Brak dostępu do dokumentacji
- Nieosiągalny personel i kierownictwo
- Częste przerwy
- Banalne rozmowy
- Telefony
- Raportowanie komputerowe

Działania auditowe

Komunikacja między auditorami w trakcie auditu

- Auditor **wiodący??** ma obowiązek panować nad zachowaniem pozostałych auditorów
- Auditorzy (stażyści) nie powinni podważać autorytetu auditora wewnętrznego głównego

Działania auditowe

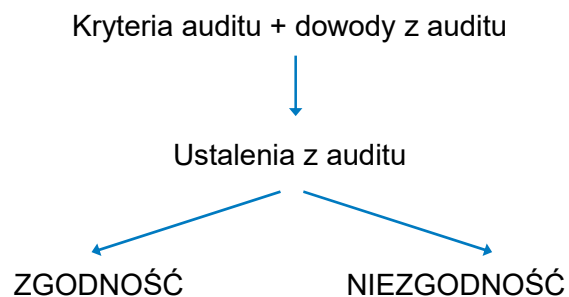
Przewodnicy - obowiązki

- Ustalanie wizyt w poszczególnych obszarach lub częściach organizacji
- Zapewnienie zapoznania członków zespołu auditującego z procedurami bezpieczeństwa i ochrony oraz ich przestrzegania
- Pełnienie roli świadka auditu w imieniu auditowanego
- Dostarczanie wyjaśnień
- Pomoc w zbieraniu informacji
- Opieka nad zespołem auditującym (zapewnienie obiadu, odpowiadanie na wszelkie pytania)

Przewodnik?? Kto to?

Działania auditowe

Przegląd ustaleń z auditu

A kiedy SPOSTRZEŻENIE (ryzyko / szansa doskonalenia)??

Działania auditowe

Spotkanie zamykające

Spotkanie zamykające prowadzi auditor wiodący.

Uczestnikami są:

- kierownictwo laboratorium
- osoby auditowane (na życzenie)

Cel

- przedstawienie ustaleń i wniosków z auditu, tak aby wnioski były zrozumiałe i potwierdzone przez auditowanego
- uzgodnienie terminu przedstawienia planu działań korygujących przez auditowanego (jeśli to właściwe)

Działania auditowe

Zadania spotkania zamykającego

W przypadku auditów wewnętrznych spotkanie zamykające polega na zakomunikowaniu ustaleń i wniosków

W przypadku auditów zewnętrznych spotkanie zamykające ma charakter formalny łącznie z listami obecności

Działania auditowe

4. Opracowanie i rozpowszechnienie RAPORTU Z AUDITU

Auditor jest odpowiedzialny za opracowanie i treść raportu z auditu

Raport zawiera kompletne, dokładne, zwięzłe i jasne zapisy z przebiegu auditu

Raport z auditu jest poufny i jest własnością **klienta**

Działania auditowe

Sformułowania w RAPORCIE Z AUDITU

NIE

Zawsze

Nigdy

Musi

To należy zmienić

Nie można

TAK

Obserwacje wskazują, że...

Z przeglądu zapisów wynika...

Wspólnie uzgodniono, że...

W wyniku analizy...

W trakcie auditu potwierdzono....

Działania auditowe

Rozpowszechnienie RAPORTU Z AUDITU

Raport z auditu powinien:

- być wydany w uzgodnionym terminie
(jeżeli nie jest to możliwe przyczyny opóźnienia zakomunikować należy klientowi auditu oraz uzgodnić nowy termin)
- datowany
- poddany przeglądowi
- zatwierdzony przez audytora wiodącego

Działania auditowe

5. Zakończenie auditu

Audit jest zakończony jeśli:

- wszystkie działania opisane w planie auditu są wykonane
- raport z auditu jest zatwierdzony i rozesłany

Działania poauditowe

6. Działania poauditowe

- Działania korygujące.
- Działania zapobiegawcze.

W trakcie działań poauditowych powinno się sprawdzić i zapisać wdrożenie i skuteczność podjętych działań korygujących

ISO/IEC 17025 – p. 8 Wymagania dotyczące zarządzania

8.7. Działania korygujące

Laboratorium powinno:

- Reagować na niezgodności i je skorygować
- Zająć się konsekwencjami niezgodności
- Ocenić potrzebę działań eliminujących przyczynę niezgodności
- Wdrażać niezbędne działania
- Dokonać przeglądu skuteczności podjętych działań korygujących
- Zaktualizować ryzyka i szanse jeżeli to konieczne
- Wprowadzić zmiany do SZ jeżeli to konieczne

ISO 17025:2018 pkt. 8.7.

Karta działań korygujących

Karta numer:

Data:

Źródło powstania niezgodności*:

- nadzór nad badaniami / wzorcowaniami niezgodnymi z wymaganiami
- audit zewnętrzny
- ocena PCA (jeśli dotyczy)
- skarga (od klienta/innego strony*)
- inny problem wewnętrzny, jaki.....

Podkreślić właściwe

Niezgodność:

Wymaganie:

Opis niezgodności:

Dowód:

Imię i nazwisko (podpis) ..... Data .....

Korekcja niezgodności (usunięcie niezgodności)

Imię i nazwisko (podpis) ..... Data .....

Postępowanie ze skutkami niezgodności (np. działania w ramach postępowania z pracą niezgodną z wymaganiami (jeśli dotyczy podać nr Karty badania / wzorcowania niezgodnego z wymaganiami) lub opis)

Imię i nazwisko (podpis) ..... Data .....

Ocena potrzeby działań eliminacyjnych przyczynę

Opis przyczyny niezgodności:

Wynik oceny: TAK / NIE

Imię i nazwisko (podpis) ..... Data .....

Działania korygujące:

Imię i nazwisko (podpis) ..... Data .....

Przebieg skuteczności działań korygujących

Czy działania korygujące zrealizowano w całości?

Tak/Nie

Czy wykonane działania korygujące są skuteczne?

Tak/Nie

Czy potrzebna jest ponowna ocena przyczyny niezgodności?

Tak/Nie

Komentarz/uwagi:

Imię i nazwisko (podpis) ..... Data .....

(data/podpis)

Identyfikacja niezgodności, analiza przyczyn, działania korygujące

Niezgodność
niespełnienie wymagania.

Niezgodność

Aby stwierdzić niezgodność muszą zaistnieć trzy warunki:

- musi istnieć określone wymaganie,
- musi ono nie być spełnione,
- muszą na to istnieć dowody.

Dokumentowanie niezgodności

- Wymaganie (norma, dokument systemu jakości, procedura werbalna...)
- Opis niezgodności (sytuacja, wypowiedź, brak zapisu..., wskazanie popełnionych błędów)
- Dowód (wskazanie obiektywnego dowodu, zapisy, fakty, które można zweryfikować)

Korekcja i działanie korygujące

Korekcja

działanie w celu wyeliminowania wykrytej niezgodności

Działanie korygujące

działanie w celu wyeliminowania przyczyny wykrytej niezgodności.

Działanie zapobiegawcze

Działania dotyczące ryzyk i szans zastępują działania zapobiegawcze
ISO 17025:2018

Niezgodności i działanie korygujące

Odpowiedzialności:

Odpowiedzialnością **auditora** jest **identyfikacja niezgodności**.

Odpowiedzialnością **auditowanego** jest **działanie korygujące**.

Kompetencje audytora

Ogólna wiedza i umiejętności audytora systemu zarządzania:

W obszarze:

- zasad, programu i technik auditowania wg ISO 19011
- norma ISO 17025 oraz ISO 9001
- systemu zarządzania wg ISO 17025
- sytuacji związanych z laboratorium (remonty, zmiana kluczowego personelu kierowniczego, zakres/rozszerzenie akredytacji)
- mających zastosowanie wymagań prawnych i dokumentów PCA

Kompetencje audytora obszaru technicznego

Specjalistyczna wiedza i umiejętności audytora technicznego:

z zakresu np.

- badań laboratoryjnych
- metod badawczych stosowanych w laboratorium kontroli jakości (umożliwiająca merytoryczną ocenę praktycznego wykonywania badań)
- obsługi aparatury badawczej
- szacowania niepewności pomiarowej (jeśli dotyczy)
- odniesienia się do otrzymywanych wyników badań

Kompetencje auditora

Organizacja powinna ustalić poziom

- wykształcenia
- doświadczenia w pracy
- szkolenia auditorskiego
- doświadczenia w auditowaniu

jaki auditor potrzebuje, aby
uzyskać wiedzę i umiejętności odpowiednie do programu auditów

Kompetencje auditora

Utrzymywanie i wykazywanie zdolności do auditowania odbywa się
poprzez **regularny udział w auditach** systemów zarządzania

Auditorzy powinni wykazywać swój stały rozwój zawodowy

Ocena auditora

Metody oceny auditorów:

- przegląd zapisów dot. dotychczasowych dokonań auditora (plany auditów, listy pytań kontrolnych, raporty)
- analiza informacji zwrotnych (pozytywnych/negatywnych) o tym, jak jest postrzegane działanie auditora
- rozmowa
- obserwacja prowadzonych auditów i realizacji działań poauditowych
- badanie – egzaminy ustne i pisemne

Kompetencje auditora

Cechy osobowości auditora:

- **etyczny**, tj. prawy, prawdomówny, szczerzy, uczciwy i rozważny;
- **otwarty**, tj. chętny do rozważenia alternatywnych pomysłów lub punktów widzenia;
- **dyplomatyczny**, tj. taktowny w postępowaniu z ludźmi;
- **spozstrzegawczy**, tj. stale i aktywnie uświadamiający sobie fizyczne warunki otoczenia i działania;
- **elastyczny**, tj. przystosowujący się łatwo do różnych sytuacji;
- **wytrwały**, tj. ciągle ukierunkowany na osiągnięcie celów;
- **zdecydowany**, tj. wyciągający w porę wnioski logicznie uzasadnione i oparte na analizie; oraz
- **niezależny**, tj. działający i funkcjonujący niezależnie, i jednocześnie skutecznie współdziałający z innymi.

Reakcje auditowanych

- Werbowanie pomocy
- Informacja ochotnicza
- Taktyki dywersyjne
- Konflikt wewnętrzny
- Antagonizm

Literatura

- [1] PN EN ISO/IEC 17025:2018-02 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących
- [2] PN-EN ISO 9000:2015-10 Systemy zarządzania jakością -- Podstawy i terminologia
- [3] PN-EN ISO 19011:2018-08 Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania

Centrum Szkolenia i Organizacji
Systemów Jakości
Politechniki Krakowskiej
im. Tadeusza Kościuszki

Studia podyplomowe
„Zarządzanie jakością wg norm ISO 9000” ed. 33

Dziękuję za uwagę

dr inż. Kamila Gromczak

